

СТ А Н О В И Щ Е

- От: **проф. д-р Венелин Николаев Бошнаков**
Университет за национално и световно стопанство
Професионално направление 3.8 „Икономика“,
Научна специалност „Статистика и демография”
- Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Статистика, иконометрия и демография” в УНСС

Автор на дисертационния труд: **Гергана Красимилова Кирилова**
Тема на дисертационния труд: **Статистическо изследване на профилните характеристики на кандидат-студентите и студентския прием: състояние и тенденции**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1762 / 26.06.2024 г. на Зам.-ректора на УНСС по НИД.

1. Информация за дисертанта

Дисертантката е зачислена през 2023 г. в самостоятелна форма на обучение по докторска програма „Статистика, иконометрия и демография“ към катедра „Статистика и иконометрия“, факултет „Приложна информатика и статистика“ на УНСС.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд е разработен на 162 страници основен текст, като е структуриран в увод, четири основни глави и заключение. Приложен е списък на използваните литературни източници, таблици с изходни данни, както и с получени емпирични резултати. Библиографската справка включва 36 източника, от които 5 интернет сайта. Изложението съдържа 87 диаграми и 38 таблици.

В уводната част е представена актуалността на избраната тема, като е формулирана целта на разработката, а именно да се разработи и предложи система от предложения за подобрения на процесите на студентския прием въз основа на анализ на данните за кандидат-студентите на УНСС и свързаните с тях ключови индикатори. За постигането на тази цел са формулирани пет подцели и са дефинирани шест изследователските задачи.

Основната теза на разработката акцентира върху необходимостта от осъществяване на детайлни статистически анализи на данните за кандидат-студентите, отразяващо промените в социално-икономическия живот и демографската ситуация в Р. България, на база на които би било възможно формулирането на система от предложения за подобрения в основните процеси на приема. Като обект на изследване са посочени съвкупностите на кандидат-студентите и насочените към тях кампании на кандидат-студентския прием, при времево ограничение от 11 години (2013-2023 г.) за анализа в динамика, както и ограничение относно приема в ОКС „бакалавър“ в УНСС. Предмет на разработката са характерните особености на съвкупността на кандидат-студентите, спецификата на техния социално-демографски профил, както и тенденциите в динамиката на ключовите индикатори за съвкупността през разглеждания период.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Първата глава съдържа изложение на редица теоретико-методологични особености на статистическото изследване на профилните характеристики на кандидат-студентите и студентския прием. Изведени са основните понятия заедно с теоретичен модел на изследването. Във втората глава са представени елементи на статистическата методология, предвидени да бъдат използвани в емпиричното изследване. Изяснени са и източниците на данни за приема на студенти в УНСС, както и ключовите индикатори за измерване на характерните особености на процесите по приема на студенти. Третата глава има емпиричен характер и в нея дисертантката представя резултатите от приложените методи върху конкретни данни за кандидат-студентите в ОКС „бакалавър“ в УНСС за периода 2013-2023 г. Описателният анализ на профила на кандидат-студентите е апробиран по данни от анкетно проучване чрез представителна извадка от кандидат-студенти, реализирана по време на кампанията за 2023 г. Проведен е и анализ на зависимости, касаещи характеристиките на кандидат-студентите за ОКС „бакалавър“ през същата година. Четвъртата глава съдържа формулирани предложения за подобрения в процесите на прием на кандидат-студенти в УНСС по отношение на действащата нормативна база, информационното осигуряване на кандидатстудентската кампания, както и редица същински процеси на кампанията.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В автореферата към дисертационния труд са формулирани четири научни и научно-приложни приноса. Потвърждавам посочените приноси имайки предвид съдържанието на разработката и представените в нея нови емпирични резултати за изследваната съвкупност, авторска система от ключови показатели за анализ на кандидатстудентския прием и формулиран комплекс от предложения за подобрения в процесите на приема в УНСС.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Към дисертационния труд са приложени три самостоятелни научни публикации, от които една статия в индексирано списание и два доклада на престижен научен форум. Посочените публикации отговарят на минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по горепосоченото професионално направление, като отразяват в значителна степен основните постижения на дисертационния труд.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът към дисертационния труд има оптимален обем и структура, като представя в стегнат вид основните постижения и получени резултати в разработката.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Критичните ми бележки и препоръки бяха отразени след обсъждането на разработката в катедрата при оформянето на окончателното ѝ съдържание. Бих препоръчал на авторката да продължи своята изследователска работа върху тези ключови за университета процеси, като се имат предвид разкритите нови насоки за провеждане на целеви анализи в тази област. Бих отправил следния въпрос: кои според авторката са основните организационни предпоставки и процеси, чието системно развитие може да осигури устойчив характер на кандидатстудентския интерес към програмите за обучение в ОКС „бакалавър“ на УНСС?

8. Заключение

Представеният дисертационен труд свидетелства за високата осведоменост на дисертантката по специфичните въпроси на организирането и провеждането на кандидатстудентски прием в УНСС, както и за придобитите умения за провеждане на самостоятелно научно-приложно изследване. Висока оценка заслужава стремежът ѝ да проучва детайлно информационните потоци, характерни за тези процеси, и да търси подходящи статистически измерители, чрез които те да бъдат комплексно изследвани.

На базата на гореизложената преценка считам, че са изпълнени изискванията на ЗРАСРБ (чл.6), Правилника за приложението му (чл.27) и Правилника за организацията и провеждането на конкурси за заемане на академични длъжности и придобиване на научни степени в УНСС относно получаването на ОНС “Доктор”. Давам **положителна оценка** на дисертационния труд, като предлагам на научното жури да присъди на **Гергана Красимилова Кирилова** образователна и научна степен “Доктор” по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Статистика, иконометрия и демография“.

23.08.2024 г.

гр. София

.....
/ проф. д-р В. Бошнаков /

EVALUATION STATEMENT

By: **Prof. Dr. Venelin Nikolaev Boshnakov**
University of National and World Economy
Professional Field 3.8 “Economics”,
Scientific Profile “Statistics and Demography”

About: Dissertation thesis for granting the Educational and Scientific Degree of “**Doctor**” by Professional Field 3.8 “Economics”, Scientific Profile “Statistics, Econometrics, and Demography” at UNWE-Sofia.

Author of thesis: **Gergana Krassimirova Kirilova**
Title of thesis: **Statistical Study of the Profile Characteristics of Prospective Students and Student Admission: Status and Trends**

This Review is submitted according to my participation as a member of the Scientific Jury for the defense of this dissertation thesis as per Order № 1762 / 26.06.2024 of the Vice Rector of UNWE on Research.

1. Information about the dissertant

The dissertant was enrolled in individual form of study at the PhD program "Statistics, Econometrics and Demography" in 2023 at the Department of Statistics and Econometrics, Faculty of Applied Informatics and Statistics at UNWE.

2. General characteristics of the submitted dissertation

The presented dissertation is developed on 162 pages of main text, structured in an introduction, four main chapters and a conclusion. A list of references used, tables with source data, and empirical results obtained are attached. The bibliography includes 36 sources, including 5 websites. The exposition contains 87 diagrams and 38 tables.

In the introductory part, the relevance of the chosen topic is discussed and the aim of the thesis is formulated, namely to develop and propose a system of suggestions for improvements of student admission processes based on the analysis of data on prospective students at UNWE and related key indicators. To achieve this goal, five sub-objectives are formulated and six research tasks are defined. The main thesis emphasizes on the need to carry out detailed statistical analyses of the data on prospective students, reflecting the shifts in the socio-economic life and demographic situation in the Republic of Bulgaria, on the basis

of which it would be possible to formulate a system of proposals for improvements in the basic admission processes. The population of prospective students and the campaigns admission targeted to it are specified as the object of the research, with a time limit of 11 years (2013-2023) for the analysis in dynamics, as well as a limitation concerning the admissions to the Bachelor's degree at UNWE. The subject of the thesis are the characteristics of the population of prospective students, the specifics of their socio-demographic profile, as well as the trends in the dynamics of key indicators about the population during the period under consideration.

3. Evaluation of the scientific and applied results obtained

The first chapter contains an exposition of a number of methodological features of the statistical study of profile characteristics of prospective students and student admission. The basic concepts are outlined together with a conceptual model of the study. The second chapter presents elements of the statistical methodology intended to be used for the empirical study. The sources of data on student admissions at the UNWE are also clarified, as well as the key indicators for measuring the characteristics of student admissions processes. The third chapter is empirical in nature where the dissertation presents the results of the applied methods on specific data on prospective undergraduate students at UNWE for the period 2013-2023. The descriptive analysis of the profile of prospective students is validated by survey data through a representative sample of prospective students implemented during the 2023 campaign. Associations analyses were also conducted on the characteristics of the prospective undergraduate students in the same year. The fourth chapter contains formulated proposals for improvements in the admission processes at the UNWE in terms of the current regulatory framework, the information provision of the prospective students' campaign, as well as a number of actual campaign operations.

4. Evaluation of scientific and applied contributions

Four scientific and applied contributions are formulated in the abstract to the dissertation. I confirm these contributions considering the content of the research work and the new empirical results presented in it about the phenomenon under study, the author's system of key indicators for the analysis of the admissions process, and the formulated set of proposals for improvements in the admission processes at the UNWE.

5. Evaluation of the dissertation publications

The dissertation is accompanied by three self-authored research publications, including one article in an refereed journal and two papers presented at a prestigious scientific forum. These publications meet the minimum national requirements for the acquisition of the Educational and Scientific Degree of "Doctor" in the above-mentioned professional field, reflecting to a significant

extent the main achievements of the dissertation.

6. Evaluation of the abstract

The abstract to the dissertation has an optimal volume and structure, presenting in a concise form the main achievements and results obtained by the thesis.

7. Critical comments, recommendations and questions

My critical remarks and recommendations were taken into account in its final content after the discussion of the thesis at the Department. I would recommend the author to continue her research work on these processes being key to the University, given the new directions revealed for conducting targeted analyses in this area. I would also put the following question: what, by the author's opinion, are the key organisational preconditions and processes whose systematic development can ensure the sustainability of student interest in the undergraduate programmes of tUNWE?

8. Conclusion

The presented dissertation testifies to the high awareness of the dissertant on the specific issues of the organization and conduct of the candidates admission at the UNWE, as well as to the acquired skills for conducting independent scientific and applied research. High praise should be given to her efforts to study in detail the characteristic of the information flows about these processes and to search for appropriate statistical measures by which they can be comprehensively studied. On the basis of the above assessment, I consider that the requirements of the Law on the Academic Staff Development (Article 6), the Regulation for its Implementation (Article 27), and the Regulation for the Organization and Conduct of Procedures for the Acquisition of Academic Positions and Scientific Degrees at the UNWE concerning the awarding of a PhD degree **have been met**. I submit a **positive evaluation** of the dissertation work, proposing the Scientific Jury to award to **Gergana Krassimirova Kirilova** the Educational and Scientific Degree of "Doctor" in the Professional Field 3.8 "Economics", Scientific Profile "Statistics, Econometrics and Demography".

23.08.2024
Sofia

.....
/ Prof. V. Boshnakov /